

EXSP- 3935/04/24/EP

Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych

AB Inter Rao Lietuva

KRS: 0001069152

Al. Prymasa Tysiąclecia 81a/6

01-242 Warszawa

Marszałek Sejmu RP

Komisja ds. Petycji

Kancelaria Sejmu RP

Ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

**Petycja w sprawie podjęcia działań mających na celu ochronę interesów
polskich akcjonariuszy indywidualnych i ubocznie
poszkodowanych przez sankcje nałożone przez Republikę Litewską**

Szanowny Panie Marszałku,

Szanowni Członkowie Komisji,

Zwracamy się do Państwa z prośbą o zajęcie się – w możliwie skutecznym sposobie – problemem, z jakim mierzą się akcjonariusze indywidualni spółki [redacted], których interesy nasze Stowarzyszenie ma za statutowy cel wspierać. Spółka [redacted] będąc w 20% posiadana przez polskich akcjonariuszy indywidualnych, była także notowana na polskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. W 51% była ona posiadana przez fińską spółkę [redacted] – kontrolowaną pośrednio przez Rosjan, zaś w 29% przez litewską spółkę [redacted]. Po rozpoczęciu wojny na Ukrainie dość szybko władze litewskie nałożyły sankcje na spółkę [redacted] zamrażając jej majątek, co wymusiło wszczęcie postępowania upadłościowego spółki. Podobnie sankcje nałożone zostały w Polsce na spółkę córkę [redacted]. Warto odnotować, że sankcje tego typu u spółki zajmującej się produkcją i sprzedażą energii elektrycznej, mogą mieć skutek niewiele różniący się od konfiskaty majątku, co może stać w sprzeczności z art. 21 oraz 64 polskiej Konstytucji, przewidującymi prawną ochronę własności. Warto podkreślić, w szczególności ogromną niesprawiedliwość, jaka dotknęła polskich akcjonariuszy, którzy zainwestowali, nierzadko znaczną część oszczędności swojego życia i nie mając żadnych związków z władzami Federacji Rosyjskiej, zostali objęci podobnymi sankcjami, co osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne – tylko z tej przyczyny, że byli współposiadaczami danej spółki – legalnie notowanej na polskiej Giełdzie Papierów Wartościowych i zarejestrowanej w sąsiednim państwie – członku Unii Europejskiej. Tego typu sytuacje należy określić jako rażąco stojące w sprzeczności z zasadą demokratycznego państwa prawnego. Mówiąc o wartości przedmiotowych akcji – spółka [redacted] przed wojną miała 20 mln akcji, wartych każda po około 20 zł. Łączna wartość całej spółki to zatem około 400 mln zł. Jednocześnie wartość akcji notowanych na polskiej giełdzie to zaledwie 1/5 tej sumy (czyli około 80 mln zł). Odnotować także należy, że samo wprowadzenie sankcji na tę konkretnie spółkę – przez państwo litewskie, zwłaszcza w świetle zasady, iż sankcji gospodarcze są kompetencją wyłączną Unii Europejskiej, a także braku wpisania na listę sankcyjną [redacted] oraz postępowanie organów litewskich – także budzą poważne wątpliwości co do ich uczciwości.

Odnutować także należy, że z całą pewnością, dla realizacji celu, jakim jest zapobieżenie wspieraniu rosyjskiej agresji przeciw Ukrainie, za pośrednictwem tej spółki, można było skorzystać z łagodniejszych metod, w szczególności:

- wyznaczenia komisarycznego zarządu nad częścią akcji przypadającą podmiotom kontrolowanym przez Rosjan (czyli de facto objęcie przedsiębiorstwa zarządem państwowym),
- zamrożenie wypłaty dywidendy, w części, w jakiej miałyby przypadać podmiotom kontrolowanym przez Rosjan,
- ewentualne ograniczenia w sprzedaży udziałów rosyjskich (piszemy „ewentualne”, gdyż potencjalnie państwo litewskie mogłoby się zdecydować na wsparcie sprzedaży, przy jednoczesnym zamrożeniu całości/części wpływów z niej).

Środki te pozwoliłyby dalej funkcjonować przedsiębiorstwu na rynku energii elektrycznej na Litwie, w Polsce, Łotwie i Estonii, zachować prawo własności polskich i litewskich akcjonariuszy, jednocześnie realizując cele, dla jakich nałożone zostały sankcje – to jest zapobieżenie wykorzystaniu przedsiębiorstwa do finansowania rosyjskiej agresji przeciw Ukrainie.

Liczbę poszkodowanych na skutek tych sankcji Polaków należy szacować na co najmniej 800.

W związku z powyższym zwracamy się do Szanownej Komisji, jak i całego Sejmu z uroczącą prośbą o przyjęcie rozwiązań, które czyniłyby zadość wymogom sprawiedliwości i pozwalały akcjonariuszom na ochronę ich majątku. Rozwiązania te mogą polegać, choć nie muszą się ograniczać do:

- wywarcia nacisku na Rząd Republiki Litewskiej (pośrednio lub poprzez rząd Rzeczypospolitej Polskiej) w celu ochrony polskich akcjonariuszy i rekompensaty ich strat,
- wykupienie przez państwo udziałów w spółce po cenie przedwojennej,
- wykupienie przez Skarb Państwa udziałów rosyjskich w celu uzdrowienia sytuacji spółki (warto przypomnieć, że ma tylko 51%, więc wystarczyłby przymusowy wykup 2%),
- przyjęcie regulacji prawnej dotyczącej rekompensaty strat poniesionych przez obywateli polskich (unijnych) na skutek ubocznie nałożonych sankcji związanych z wojną na Ukrainie,
- przyjęcie jakiejś formy wsparcia, choć niepowiązanej bezpośrednio z wysokością poniesionych strat.

Pozostawiając ocenie Komisji, czy bardziej uzasadnione w tej sytuacji będzie wywarcie presji na organy rządowe polskie, litewskie, czy też przyjęcie projektu ustawy, liczymy na pomyślne rozpatrzenie sprawy.

Jako załączniki przedstawiamy przygotowane kompleksowe zestawienie informacji w temacie sytuacji spółki oraz wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego Stowarzyszenia.

Wyrażamy zgodę na opublikowanie danych wnioskodawcy.

Z poważaniem,

/W imieniu Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych AB Inter Rao Lietuva - Prezes Konrad Niedźwiecki/